A Ω

Spravodajca evanjelického a.v. cirkevného zboru v Prešove

Október 2013 Ročník 18 Číslo: 4

PATMOS

Pravý poklad cirkvi je evanjelium Ježiša Krista.

dr. Martin Luther

Aby sme iných zapálili, musíme sami horieť

Bratia a sestry, znova si pripomíname udalosť reformácie a znova si musíme priznať, že je potrebné uvedomovať si to, čo vyslovil už cirkevný otec Augustín: ***„Aby sme iných zapálili, musíme sami horieť.“*** Dr. M. Luther horel zapálený láskou k pravde, ktorú spoznal a objavoval v Božom slove. To, čo obdivujem, je neúnavný zápas s cirkvou svojej doby, ktorá stratila nadšenie pre pravdu evanjelia a predajom odpustkov úplne zakryla milosť a záchranu darovanú v Pánovi Ježišovi. Adolf Harnack napísal: *„Luther si v kláštore myslel, že bojuje sám so sebou a so svojím hriechom, ale v skutočnosti bojoval s náboženstvom svojej cirkvi.“*

Dr. M. Luther si hlboko a bytostne uvedomoval svoju hriešnosť, ktorá ho oberala o pokoj. Jeho bytostnou témou bola otázka: Ako nájdem milostivého Boha?“ Napriek pokániu a spovedi bol nešťastným. Zmena a zlom u dr. M. Luthera nastal, až keď prišiel k objavu, ktorý nazývame reformačným. Ten mu otvoril oči a on v odvahe viery sa vyjadroval k problémom svojej doby a v cirkvi. Aj články uverejnené v našom časopise prijmite ako podnety v tomto smere. No tým najdôležitejším podnetom je realita duchovného života v rodinách, ale aj v cirkvi a spoločnosti, ktorá je priestorom pre naše svedectvo, našu výpoveď života viery:

pokračovanie na strane 2.

dvere chrámu vo Wittenbergu

Výpovede proti odpustkom

1. Keď náš Pán a Majster hovorí: „Pokánie čiňte“, tak chce, aby celý život Jeho veriacich na zemi bol ustavičným pokáním.

2. A takého slovo nemožno chápať z hľadiska sviatosti pokánia, to jest ako spoveď a zadosťučinenie udeľované kňažským úradom.

3. Nerozumel tým ani vnútorné pokánie, veď vnútorné pokánie nie je nanič, nie je nijakým pokáním, ak nepôsobí navonok všelijaké umŕtvovanie tela.

5. Pápež nechce ani nemôže nijaké iné tresty odpustiť než tie, ktoré uložil zo svojej vôle alebo podľa cirkevných ustanovení.

6. Pápež nemôže nijakú vinu za hriech inak odpustiť, len tak, keď vyhlási a potvrdí, že Boh ju odpustil, alebo keď to činí v prípadoch, ktoré si vyhradil pre seba, a v tých, ak nimi človek pohrdne, vina ostáva nezrušená a neodpustená.

7. Boh nikomu neodpúšťa vinu, koho by súčasne celkom nepokoril a nepodriadil kňazovi ako svojmu zástupcovi.

62. Opravdivým pokladom cirkvi je však sväté evanjelium o Božej sláve a milosti.

„Lebo nebolo dané pre ľudí iné meno pod nebom, v ktorom by sme mali dôjsť spasenia“ (Sk 4, 12b). Poznať Pána Ježiša Krista, ako svojho Záchrancu a Vykupiteľa, to je rozhodujúce pre hriešnika. Nech nám 496. výročie reformácie pripomenie, rovnako ako i obsah nášho Patmosu, že každý hriešnik, ktorého trápi jeho hriešnosť i povrchnosť, potrebuje prežiť to osudové stretnutie s milosťou darovanou v Pánovi Ježišovi. Toto stretnutie zmenilo apoštola Pavla, Augustína, Cyrila a Metoda, majstra Jána Husa, dr. M. Luthera, ale mení každého, kto sa bytostne – osudovo s Ním stretol. No je tu jeden veľký problém, s ktorým sa stretol reformátor, totiž neochotou niečo meniť. To je problém, s ktorým sa stretávame aj dnes. Čo sme ochotní, sestry a bratia, meniť a zmeniť v našom živote? Môžeme podpísať to, čo vyslovil náš reformátor: „Z opravdivej lásky a osobitného úsilia vyniesť pravdu na svetlo...“ konal, burcoval a volal k náprave. Nemohol mlčať, lebo pochopil že: *„Bez viery a bez Krista je ľudská prirodzenosť a schopnosť prislabá konať dobré skutky, vzývať Boha, byť trpezlivým v utrpení, milovať blížneho, statočne konať zverený úrad, byť poslušným, vyhýbať sa zlým žiadostiam atď.“* (AV čl. 20). Bratia a sestry, vďační čitatelia nášho zborového časopisu, chcem Vás všetkých vyzvať k odvahe viery, aby sme v moci Ducha Svätého nebojácne zvestovali a kázali Krista, ktorý je: *„Svetlo sveta“*, *„Chlieb života“*, ale i *„Cesta i pravda, i život“* (J 8,12b; J 6,35; J 14,6). To preto, že sme prestali toto vyznávať v manželstvách, rodinách, žiaľ neraz i v cirkvi, strácame sa, cítime sa unavení a vyprázdňuje sa nám pravda Božieho slova. To, čo robíme, akoby prestalo vyžarovať do nášho okolia svedectvom lásky a radosti z poznania pravdy o Kristu, ktorý nás zachránil a dal nám nádej nového života, ktorý ako Vzkriesený Pán nás poveruje k svedectvu. Chýba nám odvaha vyznávať so všeobecnou cirkvou HABEMUS DOMINUM! – MÁME PÁNA!, ktorý nás zmocňuje Duchom Svätým, aby sme žili evanjelium. Žiť evanjelium to neznamená viac a do úmoru sa snažiť a pracovať, ale prejavovať vďačnosť. To je autentický život v Kristu, ktorý sa stáva kvasom a nakvasuje okolie... Sestry a bratia, milá mládež, evanjelici, o štyri roky budeme sláviť 500. výročie reformácie a musíme v pokání a v pokore si priznať, že Božie slovo nás má nanovo zasiahnuť, vyzbrojiť, posilniť k odvahe, aby sme sa rozlúčili s pohodlným kresťanstvom a začali vyznávať vo všedný deň života našich vzťahov, že patríme Kristu. Že smerovanie nášho života určuje PRAVDA EVANJELIA a my odmietame iba nedeľné kresťanstvo. Nech nás Božie slovo prebúdza všetkých k pokániu, v ktorom by sme poznali, ako často našu budúcnosť spájame s tým, čo budujeme my a opomíname Krista. Urobme krôčik správnym smerom – k Božiemu slovu. To nám má znieť nielen ako odkaz vierozvestcov, posolstvo Kralickej Biblie, ale i známy výrok dr. M. Luthera: *„Kde slovo Božie berú vážne, poslúchajú ho a ním sa zaoberajú, tam má moc, že neodchádza bez úžitku, ale zakaždým vzbudí nový rozum, vôľu a myseľ a očistí srdce a myšlienky. Lebo slovo Božie nie je neúčinné ani mŕtve, ale účinné a živé. A keby nás k nemu nelákal nijaký zisk a osoh, predsa každého má to povzbudzovať, že zaháňa a na útek prinucuje diabla.“* (Veľký katechizmus). Bratia a sestry, AV a Symbolické knihy správne svedčia o moci Evanjelia, ale modlíme sa, aby aj náš život viery bol mocným a úprimným svedectvom.

Ján Bakalár
zborový farár

Martin Luther

Martin Luther z Eislebenu (1483-1546) bol augustiniánsky mních a profesor na univerzite vo Wittenbergu. Ako veriaci kresťan veľmi citlivo vnímal problémy cirkvi, ktorej bol členom. Dňa 31. októbra 1517 sa preto rozhodol verejne vystúpiť proti „nešvárom“ v cirkvi a na dvere wittenberského univerzitného chrámu pribil 95 výpovedí proti odpustkom. Svojimi tézami chcel otvoriť akademickú diskusiu o aktuálnych problémoch cirkvi, presne podľa zaužívanej stredovekej tradície. Vo výpovediach hlásal návrat k pôvodnému kresťanskému učeniu v zmysle hesla *„Jedine Kristus, jedine viera, jedine milosť, jedine Písmo“*. Tézy boli tvrdou konfrontáciou biblických textov s každodennou realitou vtedajšej cirkvi. Už ich zverejnenie znamenalo odhalenie veľkého odklonu pápežskej cirkvi od Kristovho učenia. Ak by pápež a preláti pripustili Lutherom navrhovanú diskusiu, museli by s pomocou Písma obhájiť svoje konanie. A to sa nedalo... Namiesto akademickej diskusie sa uvoľnil dlho zadržiavaný proces cirkevnej aj svetskej nespokojnosti. Hĺbka úpadku cirkvi a pápežstva, ako i nespokojnosť obyvateľov Nemecka a veľkej časti Európy, bola príliš veľká. Vrchnosť odmietala nielen reformu, ale aj diskusiu!

Brániac záujmy cirkvi, dostal sa Luther do paľby kritiky cirkevných hodnostárov. Po vypočutí v Augsburgu a Lipsku vyvrcholila jeho roztržka s Rímom. V roku 1520 roztrhal bulu (listinu), ktorou ho pápež dával do kliatby. Na ríšskom sneme vo Wormse, v roku 1521, odmietol odvolať svoje tvrdenia dovtedy, kým nebudú vyvrátené na základe Písma a rozumových argumentov. Výsledkom bol tzv. Wormský edikt cisára Karola V., ktorým nariadil prenasledovanie Lutherových stúpencov.

Marián Damankoš

Nasledovať príklad nášho Pána

Pozdrav zo Škótska

Bratia a sestry pozdravujem Vás zo severu Škótska, kde od konca tohto septembra pôsobím ako postgraduálny študent. Zaoberám sa problematikou klimatických zmien a trvalo udržateľného rozvoja z právneho pohľadu. Študujem na University of Aberdeen, škole s dlhoročnou tradíciu, ktorá bola založená už v roku 1495.

Pri príležitosti reformácie by som sa s Vami rád podelil o moje skúsenosti s fungovaním cirkví na severe Británie. Väčšinu kresťanov v Škótsku tvoria protestanti. Najväčšou cirkvou je Church of Scotland. Je to presbyteriánska cirkev so silným vplyvom Jána Kalvína. Celkovo reformácia v Škótsku prebehla práve pod vplyvom jeho učenia a s istou formou Kalvínovho odkazu sa stále identifikuje aj ateistická časť škótskej spoločnosti. Okrem tejto najväčšej protestantskej cirkvi má v Škótsku zastúpenie aj množstvo menších cirkví, či už baptistov, anglikánskej cirkvi a ďalších. Zastúpenie majú samozrejme aj katolíci, aj keď len menšinové.

Celkovo cirkevné zbory tu fungujú v dosť odlišnom prostredí ako naše. Škótska spoločnosť je, tak ako väčšina iných západných spoločností, značne sekulárnou. Kresťanstvo stratilo svoje predošlé pozície. Napriek tomu aj v „mojom meste“ v Aberdeene funguje množstvo živých a ľuďmi navštevovaných zborov. Návšteva kostola či cirkevného spoločenstva tu pre väčšinu ľudí nie je samozrejmosťou. Myslím, že niečo také niečo ako je tzv. kultúrne chodenie do kostola zo zvyku, ako je tomu niekedy u nás, tu veľmi nefunguje.

Cirkevný zbor, do ktorého som tu zavítal, navštevuje každú nedeľu približne 300 ľudí. Čo je pre mňa veľkou inšpiráciou - je rôznorodosť a prepojenosť členov zboru. Ide jednak o vekovú, ale aj národnostnú rôznorodosť. Zbor navštevujú väčšinou domáci Škóti, ale sú tu aj kresťania z Ázie, Afriky Ameriky či iných krajín Európy. Pri mojej prvej návšteve zboru ma veľmi potešilo, že ma osobným rozhovorom privítali nielen mladší, ale starší členovia zboru. Jeden z mojich prvých rozhovor bol s asi 70 ročným pánom, ktorý sa mi prihovoril, kládol mi otázky o Slovensku a povedal mi prvé informácie o zbore. Následne ma predstavil svojej ďalšej rovesníčke, ktorá poznala po mene mladších členov zboru a zoznámila ma s nimi. Generačné prepojenie zboru dosvedčuje napr. aj to, že po nedeľných bohoslužbách je stále pre mládež pripravený obed, ktorý si pripravia mladší (a niekedy poslúžia aj tí starší) vlastnými rukami. Obeda sa stále potom zúčastní aj miestny pastor, alebo iný presbyter, ktorý

najmä tým, ktorí sú v zbore noví, predstaví jeho fungovanie a spoločné aktivity, ktorých je ozaj nemálo. Či už obedňajší obed pre seniorov s následnou bohoslužbou, či stredajšie biblické štúdium a mnohé ďalšie aktivity.

Mňa stále napadne, že aktivity máme aj my, ale často o nich ani navzájom nevieme, resp. sa ani jeden o druhého nezaujímame. Vo svetle výročia reformácie rozmýšľam, že priestor pre reformáciu našich životov ako jedincov, ale aj ako zboru tu je neustále. Áno, reformátori nám dali učenie, ktoré si vážime a môžeme na ňom stavať, ale svet okolo nás sa mení. Meníme sa aj my ako ľudia a aj keď sa učenie našej cirkvi nemení, to neznamená, že sa nezmení život nášho zboru. Prečo by aj u nás mladí nezačali s radosťou chodiť v nedeľu do kostola a prečo by aj u nás ich starší neodsudzovali za iné prejavy a správanie, na aké sú zvyknutí, ale naopak podporili ich radostným slovom a modlitbou. Bratia a sestry, členom nášho evanjelického zboru som sa stal až neskôr ako dospelý, ale už pár mesiacov predtým (prijatím do zboru) som navštevoval v našom kostole bohoslužby každú nedeľu a skoro každý štvrtok. Napriek tomu, ma okrem jednej sestry, ktorá poznala mojich rodičov, nikto za celý čas neoslovil, nepozdravil a nespýtal sa ma, či som v zbore nový. Tuto v Škótsku sa ešte aj po mesiaci nájdu ľudia, ktorí ma oslovujú, či som nový a aj keď poviem, že nie, radi sa so mnou pozhovárajú. Ešte ma totižto nepoznajú a inak je medzi členmi zboru normálne, že sa poznajú po mene a poznajú svoje úlohy a služby v zbore. Koľko z nás môže povedať niečo také? Na tunajších bohoslužbách sú oznamy v ich strede a ich hlavnou náplňou je informovať ako prebieha misia, ako idú mládeže, diakonia či aké stretnutia zbor plánuje. Takéto oznamy trvajú aj desať minút a ľudia počúvajú, lebo chcú vedieť, čím

a ako žije ich zbor, ako žijú ich bratia a sestry, ktorí sú cez týždeň zapojení v rôznych službách a v nedeľu sa zídu ako veľká rodina. Vydržali by sme aj my počúvať takto dlhé oznamy, či by sme sa už skôr ponáhľali na autobus, kávu, nedeľný obed?

Naša cirkev má v dedičstve reformácie obrovské množstvo dobrého, z čoho môže čerpať a učiť sa. Mne osobne napr. aj tuto chýba tradičnejšia liturgia, na akú som zvyknutý u nás. Napriek tomuto dedičstvu je čas pozerať sa nielen dozadu a tešiť sa z toho, čo bolo, ale aj čeliť výzve, ktorá príde. Bratia a sestry, aj keď sa nám to možno nezdá, ani Slovensko nie je ďaleko od stavu, keď už kostol prestane byť istou spoločenskou povinnosťou a miestom, kde rodičia niekedy nasilu berú svoje deti. Cirkev už aj na Slovensku stojí pred dobou, keď už v nej ostanú len tí ozaj verní a keď už v tlaku modernej spoločnosti neobstojí len odvolávanie sa na našich otcov. Tí nám síce odovzdali dedičstvo, ale je na nás, aby sme ho nielen spravovali ale aj ďalej zveľaďovali.

V liste Galaťanom sa v 5. kapitole v 22. a 23. verši hovorí, že ovocím Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrotivosť, vernosť, miernosť, sebaovládanie. Ja sa modlím a nám všetkým želám, aby sme sa stávali zborom, do ktorého keď zavíta napr. nový študent ako ja tu, tak nech na nás ako na jednotlivcoch, ale aj v našom zbore vidí toto ovocie. Nech s láskou zvestujeme Krista, v radosti ho oslavujeme nedeľnou bohoslužbou, nech láskavo vítame nových ľudí a nech sa spoznávame a vieme o sebe viac navzájom. Veď to je ovocie Ducha, ktorého nám dal Boh a ktorému sa nedá naučiť ľudskou cestou, ale iba tak, že sami budeme nasledovať príklad nášho Pána Ježiša Krista.

Kamil Draganovský

HLOŽANY – PREŠOV

Na jar tohto roku sme dostali od brata farára Jaroslava Kopčoka z nášho partnerského zboru v Hložanoch (Srbsko) srdečné pozvanie na návštevu našich dolnozemských Slovákov vo Vojvodine. V dňoch 20. - 22.9.2013 sa toto pozvanie naplnilo, keď sme sa s hložanskými evanjelikmi spoločne stretli a prežili znova chvíle povzbudenia a kresťanského spoločenstva.

Prostredníctvom článku brata farára Kopčoka sa chceme s Vami podeliť o priebeh našej návštevy i dojmy, takpovediac z „tej druhej strany“, ako túto návštevu vnímali naši hostitelia.

Ja chcem na tomto mieste poďakovať všetkým, ktorí sa rozhodli a mohli na zájazd ísť. Myslím, že neľutujú, lebo nám bolo spolu dobre, všeličo sme videli, zažili a sprevádzala nás dobrá nálada.

Zvlášť ďakujem zborovému spevokolu pod vedením sestry dirigentky Oľgy Adamkovičovej za precítený spev viacerých skladieb, ktorý potešil ucho i ducha každého poslucháča. Bol som hrdý a vďačný zároveň, že počujem náš zborový spevokol. Verím, že tieto chvíle sú aj pre členov spevokolu povzbudením k ďalšiemu požehnanému pôsobeniu v našom zbore i mimo neho.

A teraz už nechám hovoriť brata farára Jaroslava Kopčoka z Hložan:

Od posledného stretnutia prešovského a hložanskeho cirkevného zboru uplynulo niečo viac ako tri roky. V júni 2010, cirkevný spevokol z Hložan a niekoľkí veriaci strávili požehnaný víkend medzi bratmi a sestrami v prešovskom zbore. Bol to tretí rok po sebe, čo sme sa navzájom stretávali a nadväzovali či prehlbovali už existujúce vzťahy. Potom nám nejako nepozorovane ubehli ďalšie dva roky, v ktorých sme sa nestretli. Vďaka Bohu, že počas nich sme sa neprestali kontaktovať a neprestali sme ani po sebe túžiť.

Výsledkom toho je, že predposledný septembrový víkend sme v našom zbore znova privítali milých a vzácnych hostí z Prešova. Prišli všetci tí, ktorí nielen chceli prísť, ale tí, čo aj mohli; pretože zo zdravotných dôvodov z cesty na poslednú chvíľu odstúpili až siedmi. Napokon prišli starí známi aj takí, ktorí v Hložanoch ešte neboli. Jedným autobusom tridsaťdeväť ľudí, zväčša členovia spevokolu Sion so

svojimi rodinami a so svojím duchovným pastierom Ondrejom Kočom.

Piatkové popoludnie trávili v rodinách, ktoré ich s láskou prijali a starali sa, aby sa u nich cítili ako doma. V sobotu sme hostí na ich žiadosť vyprevadili do Belehradu. V Belehrade sa im venoval kurátor belehradského cirkevného zboru Pavel Tisovský. S týmto ochotným človekom a dobrým znalcom histórie a súčasnosti Belehradu ponavštevovali niektoré pamätihodnosti nášho hlavného mesta. Najprv chrám Svätého Sávu, potom Kalemegdan, pešiu zónu - Knez Mihailovu ulicu a Skadarliju. Obedovali v známej reštaurácii „Tri šešira“ – tri klobúky. Na spiatočnej ceste do Hložan prešli vedľa evanjelického kostola v Zemune a na chvíľu sa zastavili v Novom Sade na nákupy. Ďakujeme aj touto cestou sestre farárke v Belehrade Anne Petrovićovej, ktorá nám pomohla naplánovať a organizovať pobyt hostí v Belehrade, ako aj bratovi kurátorovi Pavlovi Tisovskému za všetko, čo nám povedal a ukázal. Večer našich hostí pred kostolom už netrpezlivo očakávali hostitelia, aby im po celodenných potulkách poskytli oddych a večeru.

V nedeľu sme v hložanskom kostole spoločne slávili nášho Pána. Najprv po evanjeliu s dvomi piesňami vystúpil hložanský spevokol. Kázal brat farár O. Koč na text z Lukášovho evanjelia 15, 25 - 32. V kázni poukázal na to, že sme všetci hriešnici aj tí, čo žijú „v Otcovom dome“ aj tí, čo z neho odišli. Na príklade staršieho syna z Ježišovho podobenstva nás varoval pred samospravodlivosťou. Po kázni spevokol Sion pod vedením dirigentky Oľgy Adamkovičovej zaspieval niekoľko piesní. Ocenili sme kvalitu prednesu a pestrosť žánru ako aj hudby, ktorá ich sprevádzala. Brat farár Koč nám potom odovzdal darček a adresoval pozvanie k nim, aby sme v družnom stretaní sa našich dvoch zborov pokračovali aj do budúcna. S našimi hosťami sme sa lúčili už popoludní, keď predtým ešte strávili spoločné chvíle pri nedeľnom obede v kruhu hostiteľských rodín.

Ďakujeme Pánu Bohu a našim hosťom, že sme v ich prítomnosti pookriali, posilnili sa vo viere, upevnili známosti i nadviazali nové. Spomíname na to, ako nám bolo spolu dobre a už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie.

Jaroslav Kopčok
zborový farár v Hložanoch

Ja už len poďakujem Pánu Bohu za ochranu na cestách, všetko požehnanie počas zájazdu, bratom a sestrám v Hložanoch za bratské prijatie a opateru. Bratovi farárovi Kopčokovi a jeho manželke Janke (sestre farárke), ďakujem za pozvanie a milé spoločne prežité chvíle. Nech Pán žehná brata farára s rodinou a hložanský cirkevný zbor.

Ondrej Koč
zborový farár

Prijatie do CZ

Vo štvrtok 26. septembra bola v našom zbore milá príležitosť. V rámci večerných služieb Božích, potvrdil svoju krstnú zmluvu s Pánom Bohom brat Peter Sýkora, ktorý na tom istom mieste o dva dni neskôr povedal „áno“ svojej snúbenici Adriane Karnišovej a spoločne s Božím požehnaním vstúpili na cestu manželského života. Bratovi Sýkorovi prajeme, aby zostal verný predovšetkým Pánovi Ježišovi a spolu s manželkou nachádzali v spoločenstve nášho zboru všetky potrebné duchovné dary.

V ten vzácny štvrtkový večer sa rozhodla prijať Pánovo pozvanie na cestu viery a úprimného života v Božej blízkosti aj sestra Andrea Petrušová so svojou dcérkou Milicou. Obe prijal Pán Boh v Krste Svätom za svoje dcéry, obmyl ich od dedičného hriechu a obdaril darom najvzácnejším – Duchom Svätým. My sme ich prijali s radosťou do spoločenstva cirkvi a nášho zboru. Kladieme ich do rúk Božích a prosíme, aby ich kroky sprevádzal ten, ktorý ich povolal, osvietil a posvätil pre život Božích detí a svedkov viery na tomto svete.

„Preto, ktokoľvek vyzná ma pred ľuďmi, toho vyznám aj ja pred svojím Otcom, ktorý je v nebesiach.“ (Mat 10,32)

Ondrej Koč
zb. farár

Rozhovor s riaditeľom ESŠ Mariánom Damankošom

Prečo by sme sa ako evanjelici nemali vzdať odkazu Cyrila a Metoda?

V prvom rade chcem zdôrazniť, že mám pomerne kritický postoj voči vlne hľadania odkazov Konštantína a Metoda, nehovoriac už o množstve akcií, ktoré sa tu odrazu vyrojili. Oveľa silnejšiu tradíciu pre evanjelikov má odkaz Majstra Jána Husa, ktorého výročie upálenia si v posledných rokoch takmer nepripomíname. Umelo vytvorená cyrilo-metodská tradícia začala reálne vznikať na prelome 18. a 19. storočia a jej podstatou nebol ani tak kresťanský ako nacionálny podtext, nehovoriac už o skutočnosti, že v Čechách išlo najmä o katolícku snahu konkurovať husitskej tradícii (preto ten júlový termín!). Konštantín a Metod k nám priniesli byzantské kresťanstvo, ktoré nepretrvalo (katolíci a luteráni sú dedičia západnej, teda latinskej cirkvi), priniesli tiež písmo hlaholiku, ktorú nepoužívame (je podobná viac ruskej azbuke ako našej latinke). Fascinuje ma skutočnosť, že tí, ktorí oslavujú Konštantína a Metoda, rovnako oslavujú knieža Svätopluka (vládol 871-894), pričom im vôbec nevadí skutočnosť, že to bol práve Svätopluk, ktorý vyhnal Metodových žiakov a takmer úplne vymazal väčšinu ich práce.

Ak pre evanjelikov existuje jednoznačne silné posolstvo Konštantína a Metoda, tak je to ich ochota ísť do málo známych oblastí a zvestovať Slovo Božie, je to ochota hovoriť jazykom ľudu, ktorému kážeme, je to schopnosť obetovať sa pre iných. To je ich skutočné posolstvo.

V akej súvislosti by sme mohli preklenúť toto výročie s 500-tým výročím reformácie?

Konštantín a Metod sa pokúsili zaviesť písmo, ktorému by rozumel pospolitý ľud. Reformácia k nám priniesla kazateľov kážucich v jazyku ľudu, Kralickú Bibliu, spevník Cithara Sanctorum, vzdelanie, etiku, osobnú zodpovednosť pred Bohom a pred ľuďmi za svoje činy, cirkev, ktorá nebuduje na kráse a bohatstve kostolov, ale ľudských duší... Misia Konštantína a Metoda trvala u nás 22 rokov, reformačné myšlienky sú tu skoro 500 rokov. Odkaz Konštantína a Metoda je sporný, odkaz reformácie je reálny, všadeprítomný. V Európe nepotrebujeme ďalších patrónov, potrebujeme oprášiť luteránsku lásku k pravde v každodennom živote a protestantskú etiku v správaní a podnikaní. Inšpirujme sa tolerantným spolunažívaním rôznych národov tak, ako tomu v našej cirkvi bolo ešte pred 200 rokmi, kým prišiel nacionalizmus, ktorý vyprodukoval kadejaké národné mýty o národných bohatieroch, slovenských kráľoch a pod. Reformácia k nám prišla s heslami „*jedine viera*“ bez ohľadu na zásluhy, „*jedine Písmo*“ bez ohľadu na jazykový preklad a „*jedine Kristus*“ bez ohľadu na príhovory „patrónov“. Toto je skutočná tradícia nielen pre evanjelikov.

Čo si myslíte, bolo to dobré, že sa niektorí z nášho CZ zapojili do akcie "Pochod za život" v Košiciach. Bude mať toto svedectvo politický dopad?

Určite áno. Je dobré aj potrebné, aby sme sa dokázali aj verejne vyjadriť v prospech toho, čo považujeme sa prirodzené a normálne. I keď v prípade tejto akcie ma trochu mrzí spôsob, ako bola organizovaná (nebolo zrejmé, či ide o katolícku púť, alebo prezentáciu určitého názoru, resp. protiakciu voči bratislavskému dúhovému pochodu). Som si istý, že jedným z politických dopadov bude konzervatívnejšie posudzovanie otázky registrovaných partnerstiev a možno lepšia legislatívna ochrana rodiny ako základnej a jedinej prirodzenej inštitúcie, zloženej z muža, ženy a ich detí.

Cirkev je síce svojou zvesťou apolitická, ale čo kresťan evanjelik? Má sa zapojiť do verejných vecí -teda do politiky?

Cirkev je a má zostať apolitickou. Vždy, keď sa cirkev angažovala v politike, dopadlo to veľmi zle. Práve na Slovensku s tým máme tragické skúsenosti (Hlinka, Tiso). Do politiky sa nemá angažovať cirkev ako celok, ale kresťania ako jednotlivci, a to hneď dvoma spôsobmi: Jedným z nich je účasť na každých voľbách, pretože nám nemôže byť jedno, kto nám

bude vládnuť. Druhým spôsobom je vlastná kandidatúra, tzn. pokus o presadenie svojich myšlienok v správe vecí verejných. Som presvedčený, že úlohou kresťanov je angažovať sa vo svojej komunite, či zapájať sa do riešenia verejných záležitostí – v cirkevnom zbore, v meste, v obci, v regióne či v Európe. Práve naša evanjelická cirkev dala tomuto národu v podstate kompletnú politickú a národnú reprezentáciu, ktorá fakticky vytvorila tento národ, či bojovala za demokraciu a slobodu. Aj ja osobne som sa rozhodol skúsiť nielen teoretizovať, ale zapojiť sa do súťaže o dôveru voličov.

Vidíme Vás ako rodinku v kostole na službách božích pre deti - rodiny, čo to pre Vás znamená?

Osobnosť človeka a teda aj kresťana je formovaná rodinou a okolitým prostredím. Moja manželka a ja sme vyrástli v evanjelických rodinách, ktorých súčasťou bola takáto výchova, naši rodičia nedopustili, aby sme sa pohybovali v tzv. zlej spoločnosti a teraz sme im za to vďační. To isté chceme dať svojim deťom. Ak sa nebudeme o duchovný život detí starať my, postarajú sa iní... V kostole a na besiedke sme preto, lebo veríme v Pána Boha, máme tam svojich priateľov a chceme sa s nimi stretávať... a naše deti sú s nami, pretože deti majú byť s rodičmi.

Rozhodli ste sa kandidovať do VUC... nebude to náročné?

Bude. Najmä ak ma voliči zvolia za poslanca a ja začnem od vedenia župy požadovať systematické riešenia množstva problémov a nie iba plátanie dier a posúvanie funkcií. Vtedy to bude pre nich náročné...:o)

Vy sa však asi pýtate, či to nebude náročné pre mňa. Asi áno, nepredpokladám, že to bude jednoduché, ale neobávam sa toho. Ak prejdem, budem mať o jednu možnosť viac robiť to, k čomu štrnásť rokov učím aj svojich študentov – aktívne prispievať k zlepšovaniu života svojho okolia. A čo je dôležité – manželka súhlasila...:o)

Rozhovor pripravila redakcia

Detský biblický tábor 2013: Záchrana krajiny Narnia

Tento rok sa detský biblický tábor nášho zboru konal koncom júla v rekreačnom stredisku Mníchovský potok pri Bardejove. Celkovo nás v tábore bolo cez 50 účastníkov.

Celým táborom sa niesol príbeh Narnie, (ktorý je dielom írskeho spisovateľa C. S. Lewisa). Prvý večer sme sa krátkou scénkou preniesli do zasneženej krajiny, nad ktorou už storočie vládla biela čarodejnica. Obyvatelia krajiny však na základe proroctva očakávali príchod predchádzajúceho vládcu, ktorý mal Narniu oslobodiť od zla a panujúcej zimy. Cesta záchrany bola náročná a my sme sa deň po dni učili aj to, aké nástrahy číhali na hrdinov príbehu. Sami sme si vyskúšali, že prejsť širokou cestou je jednoduché, no na zdolanie úzkej cesty je potrebná vytrvalosť a odvaha. Tiež sme videli, že široká cesta žiadostivosti a kamarátstvo s bielou čarodejnicou viedli Edmunda do väzenia v ľadovom paláci a namiesto sľubovaných dobrôt mu boli odmenami len chlad a obschnutá kôrka. To ale nebolo všetko. Podľa zákonov krajiny Narnia mala biela čarodejnica za Edmundovu zradu nárok na jeho život. Na scénu vtedy prišiel sám veľký Aslan, pravý a vznešený vládca Narnijskej krajiny s plánom ako zachrániť Edmunda. Aslan vymenil svoj život za jeho.

Autor príbehu pripodobnil svet Narnie nášmu duchovnému svetu a Aslanova obeť za neposlušného Edmunda je paralelou smrti a vzkriesenia Pána Ježiša za nás. Len vďaka Nemu môžeme v živote bojovať na víťaznej strane a k tomu máme k dispozícii aj plnú výzbroj. Deti si podobné, veľmi vydarené výzbroje vytvárali z dreva, lístia, či kartónov, no presnejší návod na ich výrobu a použitie nájdeme v liste Efezským, 6.kap., 10-20.

Každý táborový deň bol plný aktivít, spievania a hier. Športmi a rannými rozcvičkami sme si zlepšovali kondíciu, snaha získať čo najviac bobríkov doviedla deti k vrcholným výkonom v najrôznejších disciplínach. Okrem ocenení a zážitkov sme však počas tábora nadobudli aj niečo oveľa väčšie. Pre mňa osobne je na týždni strávenom spolu s deťmi a tímom DB najkrajšie to, že tvoríme jednu rodinu. V Kristu sme si všetci bratmi a sestrami a môžeme sa jeden od druhého veľa učiť. Rovnako deti od nás ako aj my od detí. Vzťahy, ktoré medzi nami vznikajú, sú založené

na poznaní, že sme vzácnymi Božími deťmi. Sme nimi aj keď pochybujeme, keď sme k sebe zlí, alebo aj keď sa tak necítime a nevládzeme. Práve tie okamihy však môžu slúžiť na naše formovanie vďaka Božej milosti a Jeho pravde o nás. Aj preto je čas na tábore veľmi vzácny a my si ho môžeme naplno užívať aj napriek únave do posledného dňa.

Poďakovanie za tohtoročný tábor preto patrí všetkým, bez ktorých by nebola možná jeho realizácia: rodičom, ktorí sa rozhodli zveriť nám svoje deti a deťom za to, že chceli prísť, všetkým z tímu detskej besiedky za plné nasadenie, nášmu zboru za každú podporu, všetky modlitby aj financie od darcov a Pánu Bohu za Jeho vedenie a ochranu počas príprav aj počas celého týždňa.

Peter Gál

Dorastový výlet- Stará voda, 20.-25. 8. 2013

Po týždňoch príprav sme v utorok, 20. 8. 2013, mohli plne nadšení službou začať dorastový výlet, ktorému sme dali meno „Stavba roka alias krátky exkurz históriou izraelského národa“. Každý večer sme hovorili o iných témach. V prvý večer sme hovorili o izraelskom národe, v druhý o hriechu, v ďalší o milosti, o Ježišovi a posledne o kresťanskom živote vo svete. No najväčším cieľom výletu bolo priblížiť ľuďom evanjelium.

Každé ráno sme raňajky začali spoločnou modlitbou a krátkym duchovným pokrmom. Doobedie sme trávili v biblických skupinkách, kde sme študovali Bibliu a hovorili o téme z ostatného večera. Okrem biblických štúdií sme si denný program obohatili o rôzne aktivity, hry, športy, pri ktorých sme si odskúšali tímového ducha a lepšie sa spoznali a zblížili sa navzájom.

Večer sme trávili chválami a počúvaním slova, ktorým poslúžili: Rišo Glankovíč, Danica Kudlová, Dávid Motýľ, Vlado Gál a Ján Šimočko. Dobrú atmosféru nám dotvárali počas večerných programov aj scénky, rôzne videoklipy a poprogramové aktivity.

Sme veľmi vďační predovšetkým Pánu Bohu za požehnanie, ochranu a možnosť tešiť sa z ľudí, ktorí sa rozhodli pokračovať v ceste spoznávania Pána Boha.

Ďalšie poďakovanie patrí prípravnému tímu, do ktorého patrili: Vladimír Gál, Denisa Harčárová, Richard Glankovič, Dávid Motýľ, Jordán Motýľ, Zuzana Ivanecká, Lenka Gogová, Danica Kudlová, Monika Macejová, Michal Ponťák, Ján Šimočko, Peter Mihok, Anna Valkučáková, Alexandra Ernestová, Ivana Argayová, Dušan Havrilla.

Ďakujeme aj hosťom, ktorí pripravili nočnú hru.

Špeciálne ďakujeme bratovi farárovi Ondrejovi Kočovi, za pomoc pri vedení výletu.

David Motýľ

Vaša dobrotivosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán blízko! O nič nebuďte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo všetkých svojich modlitbách a prosbách. A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude hájiť vaše srdcia a vaše mysle v Kristu Ježiši." (Fil 4, 5-7)

Číslo účtu cirkevného zboru:
0096289004/0900

Odporúčame, aby ste pri platení cirkevných príspevkov, resp.
milodarov, uprednostňovali prevod na vyššie uvedený účet cirkevného zboru pred platením poštovou poukážkou.

Stretnutie žien v CZ ECAV Prešov

5.11.2013	1 Kr 17	Duch a moc Eliáša	E. Mihočová
19.11.2013	1 Kr 17	Skúšky v domácom živote	O. Koč
3.12.2013	1 Kr 18	Obádia – opak Eliáša	M. Oráč
17.12.2013	1 Kr 18	Vojnový plán	J. Bakalár
7.1.2014	1 Kr 18	Boj na vrchu Karmel	O. Koč

Diakonia – opatrovateľská služba Podporné skupiny pre „domovákov“

S Božou pomocou pomáhame ďalej

V predchádzajúcich číslach Patmosu sme Vás informovali o rozbiehaní opatrovateľskej služby pre seniorov a o tom, ako sa darí napĺňať náš cieľ pomáhať. V tomto čísle prinášame informácie o našich aktivitách aj mimo opatrovateľskej služby, pretože je toho viac a chceme sa s Vami podeliť o naše radosti aj starosti. Viete už, že sa nám podarilo zamestnať dve opatrovateľky, ktoré dochádzajú do domáceho prostredia k seniorom a pomáhajú im pri zvládaní rôznych činností, vyplývajúcich z ich pracovnej náplne. Je treba povedať, že v súčasnosti je už treťou zamestnanou opatrovateľkou p. Mária Rozmanová, ktorá sa stará o jedného klienta na plný úväzok. Ďalšou zmenou je, že opatrovateľskú službu a jej koordinovanie prevzala po Mgr. Lenke Bačovej jej nová kolegyňa Mgr. Martina Spišáková....a to som ja. Pred časom ma spolu s p. Vernarecovou a p. Bodnárovou, ktorá má na zodpovednosť návštevnú službu, predstavil brat farár Bakalár v kostole pri prezentovaní opatrovateľskej služby a návštevnej služby.

V súčasnosti máme piatich klientov s dlhodobou starostlivosťou, ale vyskytne sa aj žiadosť od klientov alebo ich rodinných príslušníkov o krátkodobú službu v prípade, ak sa rodinný príslušník nemôže o klienta postarať.

Počas svojej práce sa opatrovateľky stretávajú s rôznymi situáciami a našou snahou je nielen im poskytnúť prácu, ale aj potrebnú duchovnú a psychickú podporu. Preto sme začali v spolupráci s bratom farárom Bakalárom s duchovnými stíšeniami, ktoré sa zatiaľ realizujú raz za dva týždne. Je to veľmi dobrý čas pre rozhovory a duchovné načerpanie, modlitby za potreby opatrovateliek a tiež aj za potreby ich klientov.

Využijem príležitosť a v krátkosti napíšem niečo aj o sebe a tiež o mojej pracovnej náplni okrem opatrovateľskej služby. V Relevante n. o. som zamestnaná od júna tohto roka a veľmi sa tomu teším. Mám možnosť pracovať v kolektíve mladých a tvorivých ľudí, no najväčšou prednosťou tohto tímu je, že poznajú osobne Pána Ježiša Krista a snažia sa podľa toho aj žiť. Mojou zodpovednosťou v novej práci bolo a je poskytovať psychoterapeutické služby a rozbehnúť podpornú skupinu pre mladých dospelých z detských domovov, čo sa postupne aj deje. Skupina je každý pondelok vo voľnočasovom centre D.E.P.O. na Ďumbierskej 30. „Začiatky sú ťažké“..... povedala som si, keď na prvú skupinu prišlo jedno dievča z Hniezda. Bola som ale povzbudená a vnímala som to ako výzvu, keď som bola pozvať na skupinu ľudí z „Domu CHARITAS“, čo je domov na pol ceste, pretože aj tam je „domovákov“ dosť. Počas rozhovorov s asi piatimi klientmi som vnímala, aké sú ich srdcia zranené a chcela som aj napriek ťažkostiam pokračovať. Vnímam, že je to veľmi náročné a mám sa čo učiť, ale mojou túžbou je pokračovať a verím, že toto je niečo, čo chce aj Pán Boh a do čoho ma vedie. Modlitieb nikdy nie je dosť a preto prosím aj teraz o modlitby za tieto dospievajúce a dospelé „deti“, za ich uzdravenie a novú, nefalšovanú radosť v srdci a tiež aj za moju múdrosť a lásku v práci s nimi.

Čo je nové v Hniezde

V Hniezde sa odohralo viac povzbudzujúcich situácií a jednou z nich je aj to, že máme čerstvú absolventku VŠ, ktorá na Prešovskej univerzite Fakulty zdravotníctva úspešne ukončila odbor fyzioterapeut. V súčasnosti si hľadá prácu v jej odbore. Na krátky čas sa jej podarilo nájsť si brigádu, chodila pomáhať dvom handicapovaným ľuďom, ale v jej pláne je osamostatniť sa, preto potrebuje stabilný príjem a

stálu prácu. Budeme vďační za každú informáciu, modlitby a pomoc pri hľadaní zamestnania prípadne brigády pre ňu.

Do kruhu obyvateliek pribudla ďalšia klientka, ktorá zanedlho po príchode a zadaptovaní sa na novú životnú situáciu začala vypomáhať brigádnicky na farskom úrade s upratovaním. Zároveň si hľadá stálu prácu. Ďalšiemu dievčaťu sa podarilo zamestnať pri Galante ako operátor výroby pre firmu Samsung a tento mesiac (október) sa k nej pripojila na naše veľké potešenie ešte jedna obyvateľka domu na pol ceste.

Bývalá klientka, ktorá odišla pred časom z Hniezda, sa v júli tohto roku vydala a žije so svojím manželom v Nitre.

Počas leta zažili klientky aj pár výletov a voľnočasových aktivít s mládežníkmi a spoločne s neformálnou skupinou dobrovoľníkov SMILE, ktorí na to špeciálne napísali projekt, si vymaľovali byt, kde bývajú. Maľovanie sa mohlo zrealizovať vďaka podpore skrze program O2 Think Big a spolupráce s partnermi – Nadáciou Ekopolis a Nadáciou pre deti Slovenska. Bol to čas zábavy, ale aj čas, kedy sa bolo treba učiť vzájomnej komunikácii.

Bojujeme na viacerých frontoch a ďalším z nich je aj klubovňa Puzzle. V tomto období sa rozbieha a dostáva svoju podobu. V prvom rade sme potrebovali niekoho, kto má pre prácu s mladými ľuďmi z radov mládeže ale aj z radov študentov okolitých škôl srdce a túži sa venovať tejto vekovej kategórii. Našli sa dvaja: Dušan Havrila a Lenka Janotková, ktorí sa podujali vytvoriť a viesť tím dobrovoľníkov.

Priestor klubovne chceme poskytnúť predovšetkým pre študentov základných a stredných škôl. Súčasťou klubovne je kalčeto, spoločenské hry, pingpongový stôl, šípky, knižnica, stôl na robenie si domácich úloh a tvorivé dielne. Zaujíma nás, ako a kde mladí ľudia v našom okolí trávia svoj voľný čas. Chceme sa im predovšetkým venovať, vytvárať s nimi vzťahy a poukázať na Krista. Preto sme od septembra každý deň v týždni od 13:00 do 17:00 nechali dvere našej klubovne otvorené. Tiež pozývame študentov, aby sa zapojili do hudobných, tanečných, športových, foto či video krúžkov. Každý mesiac sa v Puzzle uskutoční multižánrový večer s názvom Pod povrchom. Hosťom bude človek so silným životným príbehom, v ktorého strede je Kristus.

Pozývame Vás na krúžky, ktoré už bežia:

Každý pondelok – latino tance o 17.00 hod.

Každý štvrtok – gitarový krúžok o 16.00 hod.

Klubovňa Puzzle mohla vzniknúť vďaka podpore VÚB cez projekt "klubovňa Puzzle" a Nadácie pre deti Slovenska skrze grantový program Hodina deťom, kde realizujeme projekt s názvom „Investovať do ľudí sa oplatí ".

Veríme, že to, čo sa darí vo všetkých oblastiach našej práce, je dielom podľa Božej vôle a aj keď sú veci, ktoré sa nepodaria alebo potrebujeme na ne omnoho viac úsilia, aj tak to stojí za to. Sme veľmi vďační za modlitby, pretože bez Boha a Jeho vedenia to nemá zmysel.

Martina Spišáková

400 rokov „Slova z Kralíc"

„Ja som u babky čítal Bibliu, tú starú, kralickú ..." Veľakrát už zaznela takáto veta. Aká je to teda tá Kralická Biblia? Akú úlohu zohral tento plod českej reformácie v živote Evanjelickej cirkvi na Slovensku? Najskôr treba stručne pripomenúť tri fakty.

1. V stredoveku sa České kráľovstvo politicky a kultúrne vyvíjalo omnoho samostatnejšie, ako naše dnešné Slovensko, ktoré bolo časťou Uhorska. Preto aj český jazyk veľmi skoro nadobudol kultivovanú gramatickú a písomnú podobu. Už z 11. storočia sa dochovali úryvky Biblie, preložené z latinčiny do češtiny. Prvý zachovaný český preklad celej Biblie z latinčiny je z r. 1360. Preklady však slúžili výlučne teologicky vzdelaným ľuďom.

2. Po vojenskej porážke husitských ťažení bolo v českom Kunvalde v r. 1457 Bratom Řehořom založené prebudenecké hnutie, neskôr nazvané Jednota bratská. Predstavovalo strednú cestu medzi radikálnym husitstvom („viera s mečom v ruke") a takzvanými utrakvistami (z lat. utraque – „pod obojím"), hľadajúcimi kompromis s rímskym katolicizmom. Jednota bratská mala zložitú pozíciu a žila pod mnohostrannými tlakmi, mala ale jasný program - zdôrazňovala rýdzi kresťanský život a neskôr i kvalitné vzdelanie. Po bitke na Bielej hore v r. 1620 bola zakázaná. Jej najskvelejšími predstaviteľmi boli Lukáš Pražský, Jan Augusta, Jan Blahoslav a samozrejme jej posledný biskup – Ján Ámos Komenský.

3. Jednota bratská, predstaviteľka českej reformácie, mala vo veľkej vážnosti Bibliu. I ona túžila, aby Božie Slovo mal k dispozícii každý kresťan v čo najvernejšej podobe. „Každý kresťan", to znamená Bibliu vo veľkom tlačiť a rozširovať medzi pospolitým ľudom a „v najvernejšej podobe", znamená preložiť ju do češtiny, no nie z latinčiny, ale

z pôvodných jazykov – hebrejčiny, aramejčiny a gréčtiny.

V r. 1578 bol veľadôležitý nástroj pôsobenia Jednoty bratskej – jej tajná cirkevná tlačiareň - prevezená z Ivančíc pri Brne do pevnosti na panstve bratského šľachtica Jána zo Žerotína, do Kralíc nad Oslavou. Už predtým však v Ivančiciach, v r. 1564 a 1568, vyšiel český preklad Novej zmluvy. Jeho prekladateľom bol bratský biskup Ján Blahoslav. Preklad obsahoval aj moderné prvky – odkazy na príbuzné biblické miesta, prekladové varianty, krátke výklady. Blahoslavova skorá smrť mu nedovolila uskutočniť veľký projekt – preklad celej Biblie do češtiny. Nasledujúci biskup, Ondrej Štefan, povolal do tejto práce, vykonávanej v utajení kralickej pevnosti, skvelých teológov a filológov, ktorých Jednota bratská mala. Pre pamäť a na ich počesť ich menujme: Mikuláša Albrechta z Kaménka, Lukáša Helica, Jána Eneáša, Izaiáša Cibulku, Jiřího Strejca, Jána Efraima, Pavla Jessena a Jána Kapitu-Hlaváča. Zrevidovanie Blahoslavovho prekladu Novej zmluvy vykonali Ján Nemčanský a Zachariáš Ariston. Pomocné registre zhotovil Ján Aquinus. Ochranu a všemožnú podporu projektu poskytol Jánov syn, významný český politik, humanistický vzdelanec a úprimne veriaci člen Jednoty bratskej, Karel starší zo Žerotína.

Epi. S. Paw. k Žid. 417
Kapitola I.

Prvé vydanie Kralickej Biblie (vychádzala v r. 1579 – 1593) dostalo názov „Šestidílka“, pretože pre množstvo textu pozostávala zo šiestich kníh. Nečudo, veď okrem preloženého biblického textu sa tu nachádzali aj menším písmom uvedené prekladové varianty, veľké ozdobné aj menšie orientačné nadpisy, kázňové komentáre, odkazy na príbuzné biblické miesta, väčšie a menšie obsahové sumáre, poznámky s uvedením dôležitých reálií, či – po prvýkrát v Česku - delenie kapitol na verše. Úžasné!

V r. 1596 vyšla Kralická Biblia druhýkrát, v jednozväzkovom vydaní, s trocha menším aparátom pomôcok pre čitateľa. Dôležité ale bolo, že preklad bol opäť viac vybrúsený - ako český kryštáľ. Zaslúžili sa o to redaktori Samuel Sušický, Adam Felin, Mikuláš Albrecht z Kaménka a Jiří Strejc. Sušický s Jánom Albínom zdokonalili pomocné registre, Václav Elam Bibliu krásne výtvarne vyzdobil.

V r. 1613 bola vykonaná ďalšia revízia textu a Kralická Biblia bola vydaná pre väčšie pohodlie čitateľa vo väčšom a čitateľnejšom formáte. Práve toto vydanie jubiluje. Označuje sa ako „tretie autentické vydanie“, alebo „posledné vydanie“. V neskorších storočiach slúžilo ako podklad pre ďalšie tlače Kralickej Biblie. Vychádzali však už v zahraničí, pretože po bitke na Bielej hore boli pevnosť i tlačiareň v Kraliciach zničené. Členovia Jednoty bratskej boli z Čiech zákonom vyhnaní...

Kralická Biblia sa veľmi rýchlo šírila a udomácnila u nás, medzi slovenskými evanjelikmi v Uhorsku. Prijali sme ju za svoj preklad Písma a používali v domácnostiach i pri Službách Božích. „Kraličtine“ sme dobre rozumeli - aj keď „kraličtina“ nebol nejaký špeciálny jazyk, vytvorený pre potreby prekladu Biblie. Preklad používal tú kultúrnu češtinu, v ktorej sa v Čechách už storočia písalo, Slováci jej rozumeli, dokonca si ju prispôsobovali na používanie vo vlastnom písomníctve (tak aj v Tranovského Kancionáli – 1636, aj v Zpěvníku evangelickému – 1842). Až do získania náboženskej slobody v 2. pol. 19. stor., no ešte i dlho potom, bol jazyk Kralickej Biblie považovaný za posvätný erb slovenského evanjelictva.

V 50-tych rokoch 20. stor. vznikol náš prvý evanjelický preklad Novej zmluvy a Žalmov do slovenčiny a v r. 1978 evanjelici do slovenčiny preložili celú Bibliu. Kralická Biblia sa po tri a pol storočí oficiálne prestala v našej cirkvi používať.

V mnohých našich domácnostiach sa však ešte stále číta. Je to z prekladovej stránky spoľahlivý, literárne krásny, hĺbkou mystický preklad drahého Božieho Slova. Koľko duchovného požehnania za tie storočia priniesla! Koľko utrpenia a obetí za ňou stálo! Komenský odkázal českému národu, aby Kralickú Bibliu prijal ako „vlastný klenot“. Áno, ona takýmto klenotom vždy bude.

Ivan Eľko
zborový farár v CZ ECAV Nitra

ROZHOVOR S PANI KAPLÁNKOU MARTOU CHLPÍKOVOU

Prečo Vás už posledné dni nevidíme v Prešove?

Môj náhly odchod z Prešova súvisí s mojím tehotenstvom a ťažkosťami s ním súvisiacimi. Kvôli tomu ma lekárka z jedného dňa na druhý vypísala na PN (od 3.9.2013) a nasledovalo sťahovanie, pretože v cirkevnom zbore ako aj v mojej službe som sa stala do času pôrodu nečinnou. Verím, že vy všetci, i celá cirkev a hlavne Pán Boh, ktorému som prisahala vernosť a oddanosť služby pochopia moje rozhodnutie počúvnuť začínajúce materinské city a pud sebazáchovy na úkor aktívnosti v mojom povolaní.

Čo Vám pôsobenie v našom zbore dalo?

Neskutočne veľa skúseností za krátky čas :-). Pre kaplána/nku poskytuje prešovský cirkevný zbor najrozmanitejšie spektrum skúseností, z ktorých ako začínajúci kňaz môže čerpať. Niekedy by dokonca stačilo len stáť a pozerať sa a už z toho sa dá veľa naučiť.

Mala som možnosť slúžiť Služby Božie v meste vo veľkom spoločenstve, ale na druhej strane aj Služby Božie vo viac-menej dedinskom prostredí na fíliách cirkevného zboru v úzkom kruhu veriacich. Zažila som spoluprácu nielen s jedným, ale aj s viacerými kňazmi a zároveň som rovnako mala priestor rozvíjať aj svoju samostatnosť. Zakúsila som zo všetkých druhov kazuálií (krsty, pohreby - vo dvore i dome smútku, sobáš). Mohla som sa inšpirovať na stretnutiach zborových mládeží, zažiť vyučovanie náboženstva na štátnej, ale i na cirkevnej škole..

Takže naozaj pôsobenie v prešovskom cirkevnom zbore vnímam pre seba ako veľmi obohacujúce, verím, že to všetko dokážem v budúcnosti zúročiť. Ďakujem všetkým vám, že ste boli s mojimi začiatkami v službe trpezliví a odpustite mi moje chyby alebo to, ak som nespravila niečo, čo som urobiť mala.

Z Vašich odpovedí cítiť, že ste to v Prešove mali naozaj „pestré“, no zároveň cítiť aj akýsi druh spokojnosti. Ako na to všetko a na nás teraz doma spomínate?

Spomínam na Vás LEN v dobrom! Ba ani sa nedá použiť slovo „spomínam“, lebo sa mi stáva, že tu v Dolnom Kubíne v tvárach naproti idúcich ľudí často rozpoznávam niekoho z vás. Až potom si uvedomím, že nie som v Prešove a že to teda nemôže byť tá osoba, na ktorú som z vás tipovala... že tu vás asi ťažko stretnem... to by musela byť veľká náhoda :-) Takže nespomínam - myslím na vás stále. Zvykla som si na vás a prirástli ste mi k srdcu.

Aké sú Vaše plány do budúcna?

Môžem rozhodne a bez pochybností za seba povedať, že po materskej chcem znova nastúpiť na cestu kaplánskej a farárskej služby, ak mi to bude umožnené. Dnes po trištvrte roku služby a súčasne po jeden a pol mesiaci bez nej cítim, že táto „práca“ ma napĺňala a nechcem a ani neviem byť bez nej.

Čo prajete prešovskému zboru?

Prajem, aby Vám zostala taká túžba a odhodlanie venovať sa zboru a jeho aktivitám aj napriek možným prekážkam a neúspechom. Prajem vám, aby ste si zachovali chuť vzájomne sa stretávať, akú som videla od najmenších až po najstarších. A hlavne Vám prajem, aby ste vo všetkom, čo robíte a čo vo svojom živote prežívate, nestratili cieľ spred očí - nášho Pána, Ježiša Krista (Fil 3, 7- 16).

V mene redakcie, ale aj celého cirkevného zboru, prajeme pani kaplánke pevné zdravie, nech Pán Boh chráni ju aj bábätko, aby sa v ten správny čas mohli tešiť z nového člena/členky rodiny! Nech Hospodin žehná celú ich rodinku!

Veríme, že čoskoro zavíta do Prešova nový kaplán/ka, ktorý/á uľahčí prácu našich zborových farárov, keďže je v takom veľkom zbore, ako je ten náš, naozaj pestrá a veľakrát aj namáhavá.

Zuzana Martausová

ŽIACI EVANJELICKÉHO KOLEGIÁLNEHO GYMNÁZIAV PREŠOVE SPOZNÁVALI SLOVENSKO

V týždni od 14. do 18. októbra 2013 by ste v priestoroch našej školy nenašli veľa študentov. Nie preto, aby sa rozhodli pre predčasné jesenné prázdniny, ale preto, že tento týždeň bol venovaný dejepisnej a geografickej exkurzii, anglickému jazykovému táboru či blokovému vyučovaniu predmetu Umenie a kultúra.

V rámci geografickej exkurzie spoznávali žiaci tretieho ročníka rôzne regióny Slovenska, kde sa vyučujúci snažili poukázať na základné priemyselné odvetia na Slovensku. V rámci toho sa pozreli napríklad na výrobu obalov a fólií v Chemosvite, navštívili elektráreň na Čiernom Váhu, videli výrobu mincí v Kremnici a hlinikáreň v Žiari nad Hronom, z

potravinárskeho odvetia navštívili konzerváreň v Rimavskej Sobote.

S pripravenými referátmi o niektorých historických pamiatkach a nimi spojenými udalosťami či osobnosťami Slovenska, sa v tom istom čase vydali na dejepisnú exkurziu žiaci 2. ročníka a sexty. Začali na Spiši so zastávkou najprv v Levoči, neskôr na Spišskom hrade a v Spišskej kapitule, navštívili Oravský zámok, kde sa rozprávali o Jurajovi Turzovi a Žilinskej synode, navštívili Banskú Štiavnicu a jej banské múzeum.

Žiaci mladších ročníkov sa zúčastnili anglického jazykového tábora, kde boli pre nich pripravené zaujímavé aktivity na rozvoj rôznych jazykových zručností. Okrem iného písali žiaci novinové články, krátke básne, vytvárali slová z písmen alebo točili krátky klip v angličtine vo forme večerných správ informujúcich o tomto pobyte.

Ostatní žiaci sa učili Umenie a kultúru, ale nielen teoreticky, no najmä prakticky. Vybehli do ulíc mesta Prešov, aby spoznali jeho najznámejšie historické budovy, navštívili Štátny archív v Prešove či Šarišskú galériu.

Najmladší „žiaci“ našej školy, teda Evanjelickej materskej školy, nechceli zaostávať za svojimi staršími kamarátmi. Aj oni chcú spoznávať svet okolo seba, a preto so svojimi pani učiteľkami tiež vyrazili do Krajského múzea a Šarišskej galérie v Prešove, pozreli si divadielko a pripravili výstavu jesenných plodov zo záhradiek svojich rodičov či starých rodičov.

No a pre žiakov Evanjelickej základnej školy pripravili pani učiteľky v spolupráci s rodičmi „Šarkaniádu“. Bola to naozaj vydarená akcia, nielen preto, že obloha nad Záhradou umenia bola zaplavená šarkanmi, ale hlavne preto, že sa jej zúčastnilo okolo 200 ľudí (deti s rodičmi), ktorí strávili príjemné popoludnie absolvovaním rôznych disciplín. Odmenou bol diplom pre rodinu a vynikajúci teplý guľáš, sladké a slané koláče, zákusky z rúk šikovných gazdiniek.

Učitelia na Evanjelickej spojenej škole sa snažia prepojiť teoretické vedomosti s praxou, keďže naozaj platí, že lepšie je raz vidieť ako dvakrát počuť. Zároveň im nechýba kreativita, a preto sa už teraz sa starší či mladší žiaci môžu tešiť na ďalšie aktivity, ktoré pre nich s láskou pripravujú ich učitelia.

Zuzana Martausová

HERĽANY 2013

Biblicko-rekreačný týždeň Modlitebného spoločenstva v dňoch 14.10. – 18.10.2013

Nemocní medzi nami – tak znela tohtoročná téma, na ktorej bolo do 60 účastníkov.

Utrpenie v živote človeka

V utrpení rastie náš charakter. Je to skúsenosť mnohých, ktorí utrpením prešli alebo prechádzajú. Spolu s br. farárom S. Kockom – novým vedúcim MOS, sme sa na základe textov z Božieho Slova ubezpečili, že

- Boh je účastný môjho utrpenia – Žid. 4, 15
- Z každého utrpenia vzíde dobro – Žid. 12, 5 - 6
- V utrpení hľadajme Jeho tvár. Choď do samoty, do modlitby a pôstu – Žalm 27, 8 - 10

Diakonia – služba kresťanov núdznym

Prierez vzniku a činnosti ústredia ED Bratislava nám priblížila s. K. Šoltésová.

S rovnakým záujmom sme si vypočuli skúsenosti Košického zboru z ich praktickej opatrovateľskej služby, služby bezdomovcom v ich meste a iných potrebných činností, od najpovolanejšej s. Z. Katreniakovej, ktorá túto činnosť v zbore zastrešuje.

Smrť ako záver pozemského života

Tento fakt býva vždy obrovským šokom pre každého. Strieda sa ľútosť aj hnev, beznádej aj chabé nitky nádeje pomáhajú vyrovnávať sa so skutočnosťou. Skúsenosti z návštev chorých aj z vlastnej rodiny br. farára Bakalára, poslúžili nám mnohým pochopiť, že najpodstatnejšie je nezanedbať zvestovanie Pána Ježiša a Jeho obete za hriechy každého z nás.

brat farár O. Kolárovsky s bratom farárom P. Malekwom. ktorý predstavil aj v našom CZ (14.10.2013) projekt Deti Afriky (www.detiafriky.sk)

účastníci Modlitebného spoločenstva

Smrť je nevyhnutným záverom, nevieme jej ujsť. Ale veľmi dôležité je, aby odchádzajúci mal istotu spasenia, pretože nad tými druhá smrť – teda večná – nemá moci Zj. 20, 6.

Doprevádzanie zomierajúcich

Mnoho praktických rád sme si vypočuli od s. farárky Z. Kolárovskej. Nikdy nenavštevuj nemocného v akútnom štádiu choroby, hneď po odchode do nemocnice, hneď po príchode z nemocnice... Usiluj sa zmieriť zomierajúceho s Bohom aj s blížnymi aj keď o to sám nestojí. Nikdy nevynechaj evanjelium a ponúkni tiež večeru Pánovu.

Čo robím v okamihu zomierania? Sadnem si, držím za ruku, modlím sa, počúvam, dotýkam sa, splním želania aj nelogické, nedávam žiadne rady.

Úplne posledný úsek musí prejsť každý sám, my iba mlčíme.

Semináre:

Chorý v rodine - viedla rovnako v praktickej rovine s. Z. Kolárovská

Zážitky na prahu smrti - ktoré nemáme ako overiť a názory na sprostredkované sa veľmi rôznia. Božie Slovo o tomto nám nič nepodáva. Luk. 16, 19 - 31 Boháč a Lazár je podobenstvom, pripodobnením, priblížením Božieho kráľovstva, nie príbehom.

Všetci sme zhodne konštatovali, že sme sa naučili mnoho praktických vecí pre službu doprevádzania, či už našich najbližších, či v diakonickej zborovej službe. *M. Gajdošová*

Deň VD ECAV 2013 – Kto sme?

Skutočný dôkaz toho, že láska Kristova spája, bol Dištriktuálny deň VD ECAV, ktorý sa konal v popradskej Aréne 28. júla 2013. Nefalšovanú kresťanskú lásku bolo vidieť na tvárach účastníkov, účinkujúcich, ale aj všetkých, ktorí pripravovali všetko, čo bolo potrebné. Spojenie v Kristovej láske, ochota prispieť či pomôcť, boli skutočné dôkazy toho, čo sme v dopoludňajšej kázni Božieho slova mohli počuť od brata biskupa Slavomíra Sabola. Veď láska a pohostinnosť boli aj odpoveďou na otázku „Kto sme?“, ktorá bola témou tohtoročného dňa VD ECAV. Zvestovať cnostné skutky Pána Ježiša, ktorý bol „nepochopiteľná láska“ (ako píše John Ortberg vo svojej knihe), je našou dôležitou úlohou. Túto lásku bolo cítiť aj v spolupráci cirkevných zborov Tatranského seniorátu a ochotných sestier a bratov z mnohých cirkevných zborov prispieť ku spokojnosti prítomných – detí a mládeže, dospelých sestier i bratov, ktorí prišli do Popradu zďaleka i zblízka povzbudiť sa ku každodennému zápasu viery. Východný dištrikt našej cirkvi pripravil vynikajúci program pre takéto duchovné povzbudenie. Všetci účastníci si uvedomili, že sme ľud Boží a to je veľká milosť, ale aj zodpovednosť ukázať to svetu svojím životom.

Popoludňajší program – hudobno-dramatické pásmo „Pašie“ – bol úžasným zakončením dištriktuálneho dňa. Účinkujúci mladí ľudia z VD

premáha svet, o moci odpustenia, z ktorého sa rodí nový život, o moci, ktorej dotyk mení v živote mnohé. Tvorcom tohto projektu sa podarilo sprítomniť biblický príbeh a jeho pravdy do súčasnosti a znásobiť jeho dosah v srdci a mysli človeka.

Vďaka Biskupskému úradu VD ECAV za požehnaný a krásny sviatočný deň, ktorý mohlo prežiť viac ako dvetisíc sestier a bratov. Vďaka Pánu Bohu za múdrosť, ktorú dáva organizátorom duchovných stretnutí sestier a bratov v našej cirkvi. Nech Pán Boh aj naďalej žehná každé takéto podujatie! Potrebujeme to pre povzbudenie našej viery.

Zuzana Hybenová

ECAV, a to hudobná skupina KVD, zmiešaný spevácky a herecký zbor nás zaviedli do prežívania biblických dejov od Adama, cez Abraháma, Mojžiša, až po narodenie Pána Ježiša. Samozrejme, že sme sa ocitli pod Golgotským krížom a spolu s naším Pánom sme trpeli, ale tešili sme sa aj z víťazstva nad diablom a smrťou. Bol to živý príbeh o moci lásky, ktorá

Advent – čas, kedy nám znie Božie „ajhľa“

Prednedávnom som cestoval s deťmi autom. V rýchlom tempe, v sprievode ošúchaných detských evergreenov a s rozbalenými čipsami sa nám kilometre míňali nudne a nezaujato. Nakoľko všetko navôkol bolo dôverne známe, nič nás nedokázalo vyrušiť a strhnúť pozornosť iným smerom. Až na jeden moment. Do cesty nám vletel veľký biely pes, ktorého prítomnosť zaevidovalo detské „aha“. Nik netušil, odkiaľ sa vzal ani prečo nám skrížil cestu. Náhla zmena smeru spôsobila rozkolísanie auta i vnútorné zovretie, no napokon sme sa udržali na ceste a aj pes to prežil. To detské „aha“ ma vytrhlo z letargie a pomohlo mi správne zareagovať v neprehľadnej situácii.

Na túto skúsenosť som si spomenul, keď som si čítal slová proroka Malachiáša: Ajhľa, posielam svojho posla, aby pripravil cestu predo mnou, a vtedy zrazu príde do svojho chrámu Pán, ktorého hľadáte, a posol zmluvy, v ktorom máte záľubu. Ajhľa, prichádza! – vraví Hospodin mocností. Kto znesie deň Jeho príchodu? Kto obstojí, keď sa zjaví? Veď On je ako tavičov oheň a ako práčov lúh! Posadí sa ako tavič a čistič striebra a prečistí levítov; tríbiť ich bude ako zlato a striebro a budú správne prinášať Hospodinovi obete; Hospodinovi bude príjemná obeť Júdu a Jeruzalema ako za dávnych dní a v dávno zašlých rokoch.

Po roku nám opäť na cestu života vstupuje advent. Ak by sme chceli vyjadriť jedným slovom jeho podstatu, tak by ním bolo slovo „ajhľa“. Ajhľa totiž znamená: všimni si, otvor oči a predovšetkým svoje srdce pre veci, udalosti, ktoré sa idú diať. Prorocký Malachiáš začína slovom „ajhľa“. Slovom, ktoré nás chce vytrhnúť z letargie a na chvíľu nás zastaviť, stíšiť. Prorok hovorí, že Boh posiela, že Pán prichádza, že Boh koná a ty sa len zastav a všimni si to. Krásne slovo do dnešných uponáhľaných dní. V advente sa totiž svet nemá hýbať v zhone a strese, ale sa má zastaviť a všimnúť si, ako sa hýbe nebo, ako sa skláňa a dotýka zeme. Adventný čas je poslom, ktorého Pán posiela pred sebou, aby svoj ľud zastavil a pripravil, nakoľko chce k nemu zostúpiť. Lebo všetkým, ktorí začuli „ajhľa“, prorok hovorí, že vtedy príde do svojho chrámu Pán, ktorého hľadáte. Ajhľa – aha, prichádza. Kto však znesie deň Jeho príchodu? Kto obstojí, keď sa zjaví? Kto obstojí pred Jeho čistou a svätou tvárou? Obstojí pred Ním človek zašpinený sebeckými myšlienkami, skutkami, pichľavými slovami? Obstojí pred Jeho spravodlivosťou naša samospravodlivosť, ktorá žije vo vedomí – nikomu som neublížil, nikoho som nezabil atď. Obstojí pred Ním naša láska, ktorá často myslí len na seba a zabúda na blížnych? Prorok hovorí, že obstoja tí, ktorí prešli Jeho ohňom a nechali si očistiť rúcho Jeho lúhom. Veď On je ako tavičov oheň a ako práčov lúh.

Ak chceli ľudia v minulosti získať zlato, tak museli vyťažiť rudu, v ktorej sa nachádzali zlaté žily vzácneho kovu. Následne musela táto zmiešaná ruda vstúpiť vo veľkej nádobe do rozpálenej pece, kde sa udiala dôležitá vec. Po roztavení sa ruda rozpustila, všetok balast vystúpil na povrch nádoby a to, čo bolo cenné, ostalo na dne, v hĺbke nádoby. Po vyliatí balastu z povrchu nádoby ostala na dne rýdza a krásna hmota.

Je tu krásny obraz, milí bratia a milé sestry, pôsobenia

prichádzajúceho Pána. Božie slovo, ktoré nám v živote znie, je ohňom v Božej vyhni cirkvi. Tu je miesto, kde nás Boh v ohni svojho slova pretavuje a poukazuje na všetko, čo je len povrchné a, naopak, čo má cenu zlata. Tu je miesto, kde sa hodnoty, za ktorými sa tak často v strese a zhone ženieme, ukazujú ako pominuteľné, povrchné. Treba ich neraz vyliať, aby sme mohli nazrieť do väčšej hĺbky nášho vnútra a tam uvidieť nepominuteľné hodnoty. Náš život sa často podobá zmiešanej rude, v ktorej nájdeme veľa balastu. Pán prichádza so svojím ohňom a slovom, aby nás pretavil na nových ľudí. Možno preto sa mnohí tomuto ohňu vyhýbajú, lebo keby ho nechali v sebe pôsobiť, začalo by ich páliť svedomie. Advent je o pálení a roztavovaní našich sŕdc; advent je o vyplavovaní všetkého povrchného, aby Boh mohol do srdca vložiť niečo vzácne – seba samého.

Prorok Malachiáš hovorí ešte aj o druhom obraze, totiž, že prichádzajúci Pán je ako práčov lúh. V chémii lúh poznáme ako hydroxid sodný, ktorý sa používal na rôzne spôsoby ako rozpúšťadlo, ale aj ako bielidlo na špinavú bielizeň. Ak na odeve ostali mastné, či iné škvrny, pri praní sa do vody zamiešal roztok lúhu, ktorý pôsobil ako bielidlo. Ak ľudia túžili po čistej bielizni, lúh nemohli obísť. Ináč im hrozilo, že pre škvrny budú ich šaty na zahodenie.

Lúhom, o ktorom sa tu v obraze hovorí, je odpustenie. Kristova krv, ktorá sa vyliala za špinavé srdcia ľudí, to je to bielidlo, ktoré robí tvoj život nanovo čistým. Aj v našich vzťahoch je veľa neodpustených škvŕn. Sú to škvrny hriechu, ktoré neraz bijú priamo do očí; škvrny klamstva, ktoré zničili dôveru medzi nami; škvrny lakomstva, ktoré vytvárajú život v opustenosti; škvrny nelásky, ktoré bijú do očí sebectvom; škvrny neporozumenia, ktoré ničia čisté vzťahy; škvrny neposlušnosti, ktoré zahaľujú našu vieru.

Pán je ako práčov lúh – to znamená, že nám chce vybieliť škvrny, ktoré špinia naše srdcia. Niekedy si myslíme, že s problémom škvŕn si poradíme aj sami. No samotným čistením, bez pomocných prostriedkov skôr urobíme dieru, ako vyčistíme škvrnu. Vlastnými rukami škvrny neodstránime, potrebujeme účinný čistiaci prostriedok. Aj v duchovnom živote si sami nepomôžeme, tu je potrebné použiť Boží prostriedok, a tým je vyliata golgotská krv za nás. Ona neprekrýva staré novým, ona premieňa staré na nové a čisté. Kto prijíma odpustenie z Božích rúk, ten si nechal oprať srdce v rukách Božích. Kto prijal odpustenie, dostal možnosť podať tento čistiaci prostriedok na špinavé rúcha vzťahov s blížnymi. Lebo každé odpustenie, láskavé slovo, myšlienka, či skutok vykonaný z lásky, je Bohu príjemná obeť. Každé odpustenie, každá služba vykonaná z vďačnosti voči Bohu je správne prinesená obeť.

Tak teda, kto obstojí a kto znesie deň Jeho príchodu? Každý, kto svoje srdce roztavuje v ohni Božieho slova a vynáša do sveta dobré poklady a každý, kto si nechal vybieliť svoje škvrny srdca Kristovou krvou. Pre týchto ľudí bude deň Pánov, deň Jeho príchodu veľkou radosťou, naplnením dlhého čakania; pre ostatných to bude deň hnevu a prísneho Božieho súdu. A Hospodinovi bude príjemná obeť Júdu a Jeruzalema ako za dávnych dní a v dávno zašlých časoch. Ak nás slovo „ajhľa“ privedie k takémuto poznaniu aj v tohtoročnom advente, potom i slávenie tohtoročných Vianoc bude ako za dávnych dní a v dávno zašlých časoch našich predkov, ako prvýkrát v Betleheme.

Mgr. Peter Mihoč
tajomník biskupa Východného dištriktu ECAV

Rozhovor s kazateľom Martinom Jurčom

90-ročné jubileum založenia zboru CB v Prešove,

Prečo práve tento názov pri 90. výročí založenia zboru CB: „Otvor a zaži...“?

Odpoveď je veľmi jednoduchá, zbor má na rok 2013 heslo zo Žalmu 34,9, v ktorom čítame: „Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Hospodin...“ Hľadali sme myšlienku, ktorá spája prítomnosť s minulosťou. Našli sme ju práve v spomínanom žalme. Naši otcovia otvárali Božie Slovo a spoznávali Pána Ježiša ako živého, mocného Pána, Spasiteľa a Záchrancu. Zažili Jeho predivnú pomoc, vedenie a ochranu. Nechcem, aby sme len spomínali na minulosť, ale dnes potrebujeme spoznávať a vyznávať, že našou nádejou a budúcnosťou je náš Pán Ježiš Kristus. Túžim po tom, aby ľudia aj dnes týmto spôsobom otvárali Bibliu a prežili, že Pán Boh je reálny, prítomný a živý.

Aké je Tvoje slovo povzbudenia pri tomto jubileu ? Čo by veľmi povzbudilo Teba v službe?

Naša modlitebňa bola stavaná počas totality. Boli sme šťastní, že sme dostali povolenie stavať krásnu modlitebňu, keď nám asanovali staré priestory. No je veľmi ukrytá a mnohí ani nevedia, že na Slovenskej ulici je kostol Cirkvi bratskej. Začali sme premýšľať o novom vstupe, ktorý by bol bezbariérový a pritom ma napadla myšlienka, aby nielen budova, ale aj cirkevný zbor bol bezbariérový. Povzbudilo by ma, keby cirkev (myslím na všetkých kresťanov) bola viacej otvorená - „bezbariérová“ pre dnešného človeka. Ľudia v dnešnej dobe majú problém prísť do cirkvi. Majú rôzne predsudky, zábrany a zranenia. Kresťania nie vždy boli dobrým príkladom, vzorom. V prvom rade

potrebujeme pracovať na svojom charaktere, na svojom posvätení. V druhom rade potrebujeme nové nadšenie pre Pána Ježiša a pre službu Jemu. Tiež by ma potešila a povzbudila ochota odpúšťať, žehnať si a povzbudzovať sa. Svet potrebuje vidieť našu jednotu a lásku. A nielen v jednej cirkvi (tam sa mnohokrát vieme mať radi), ale svet potrebuje vidieť jednotu a lásku medzi bratmi a sestrami zo všetkých cirkví. Vtedy poznajú, že naša viera je skutočná, reálna.

Sme radi, že ste podporili ESŠ. Prečo by ste odporúčali štúdium na tejto škole?

Keď sme sa prisťahovali s našou rodinou v roku 2011 do Prešova, premýšľali sme nad tým, kde umiestniť najmladšieho syna, ktorý končil 5. ročník základnej školy. Rozhodli sme sa pre EKG, pretože sme mali výborné referencie o tejto škole nielen z Prešova, ale aj z Bratislavy. Máme sedem detí, ktoré navštevovali rôzne typy stredných škôl, máme to s čím porovnávať. Zatiaľ sa mi zdá, že vzdelávanie je na dobrej úrovni. Prvý krát je naše dieťa v cirkevnej škole a neľutujem. Pozitívne hodnotím duchovné prostredie ESŠ, ktorá dbá aj o duchovné formovanie študentov a žiakov a dáva priestor pre modlitbu a Božie Slovo. Určite by som odporúčal štúdium na tejto škole. Chcem pokračovať v spolupráci, ktorá tu bola už pred mojím príchodom a ktorú začal môj brat, kazateľ Daniel Jurčo.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme Vám Božej milosti do služby. Nech Vás vedie Duch Svätý na ceste nasledovania nášho Pána Ježiša Krista.

Za redakciu Ján Bakalár, zborový farár

Kniha KRISTOVCI

Tip na vianočný darček

V druhej polovici novembra vychádza na slovenskom knižnom trhu ojedinelá publikácia. Kolektív autorov – Ľubo Bechný (fotograf a publicista), Emília Mihočová (šéfredaktorka mesačníka eVýchod) a Terézia Rončáková (docentka na Katedre žurnalistiky FF Katolíckej univerzity v Ružomberku) – vybrali dvanásť osobností, členov rôznych cirkví, aby s nimi hovorili o ich ceste viery a hľadaní Boha. Dvanásť konkrétnych životných postojov v hľadaní pravdy a nasledovaní Krista.

Redakčný tím zámerne volil nielen verejne známe osobnosti, ale aj tých, ktorí svoju vieru žijú mimo svetiel reflektorov. S osobnými svedectvami sa v úprimnom rozhovore delia: lekár Karol Mika, emeritný arcibiskup Róbert Bezák, teológ Michal Valčo, Terézia Lenczová z hnutia Fokoláre, kazateľ Daniel Pastirčák, bibliograf Miloš Kovačka, šéfredaktor Štefan Hríb, kazateľ Ľudovít Fazekaš, poslanec Branislav Škripek, riaditeľ evanjelizačného strediska Slavomír Slávik, spisovateľ Daniel Hevier a nedávno zosnulý farár Janko Grešo.

Týchto ľudí z rôznych cirkevných denominácií spája viera v Ježiša Krista, ktorého sa rozhodli vo svojich životoch nasledovať. Autori im dali meno „Kristovci“. Nie sú to nedeľní kresťania, ktorí po východe z kostola prepnú skrytý vypínač, aby sa zaradili do davu. Sú to ľudia, ktorí sa za svoju vieru nehanbia a práve ňou napĺňajú svoj životný príbeh.

Rozhovory sú doplnené profilovými fotografiami v

čierno-bielom prevedení z autorskej dielne Ľuba Bechného, ktorý je zároveň iniciátorom projektu Kristovci. S grafikou sa pohral Daniel Jurčo, v súčasnosti študent dizajnu v Južnej Kórei. Evanjelická verejnosť ho pozná ako autora grafického dizajnu a fotografa mesačníka eVýchod. Evanjelický kňaz a zahraničný redaktor Katolického týdeníka Martin Zikmund v anotácii ku knihe napísal: „Knižka Kristovci ma zaujala z troch dôvodov. Jednak a predovšetkým preto, že poskytuje čitateľom celkom jedinečný sprievod na ceste zrelej, premyslenej a prežívanej viery. Za druhé, že tu vedľa seba hovoria a zdieľajú sa kresťanské osobnosti z niekoľkých kresťanských cirkví. Pravá jednota cirkvi sa totiž často deje naprieč jemnými vieroučnými rozdielmi, čo samozrejme neznamená, že oným rozdielom chýba akýkoľvek zmysel. Napriek tomu centrum viery, či už tam či onam, nemôže byť iné ako Ježiš Kristus, a preto je napínavé sledovať, ako sa kto k tomuto centru vzťahuje. A za tretie je nutné sa zmieniť, že podobný projekt sa zatiaľ v českých krajinách neuskutočnil, takže Slováci zase raz Čechov predbehli…“

„Svedectvo o viere nemožno vynucovať, ani sa nesmie stať chvastaním, či duchovným exhibicionizmom. Skôr má byť čímsi, čo prirodzene vyplynie zo životných postojov veriaceho. V tom vidím mimoriadnu hodnotu zámeru, ktorý stojí za knihou Kristovci. Portrétuje ľudí, ktorí svojím spôsobom života a svojimi postojmi nútia ostatných okolo seba pýtať sa, prečo žijú tak, ako žijú,“ napísal Ondrej Prostredník, evanjelický teológ a šéfredaktor mesačníka Cirkevné listy.

Publikácia je vhodným vianočným darčekom pre povzbudenie blízkych v duchovnom raste a potešenie zo života ľudí, ktorí to s nasledovaním Pána Ježiša Krista myslia vážne. Knihu rozhovorov si bude možné objednať na *www.kristovci.sk* alebo zakúpiť v predajni literatúry **Patmos – Prešov**, Kruh – Levice a ďalších.

-red-

Požehnané evanjelizačné stretnutie ŠZS CZ ECAV Soľ 27. októbra 2013

Zdá sa, že sme v senioráte už unavení z mnohých stretnutí, preto nás nebolo veľa na evanjelizačnom stretnutí v chráme Božom v Soli. Témou stretnutia bolo biblické slovo: „Slovo Božie je živé a účinné a ostrejšie nad každý meč dvojsečný a prenikajúce až do rozdelenia duše a ducha, kĺbov a špikov a spôsobné posúdiť myšlienky a mysle srdca. (Židom 4:12)

Pri pohľade na tri dejinné udalosti: Misiu Konštantína a Metoda, výročie Kralickej Biblie a jej význam pre evanjelikov v hornom Uhorsku a nakoniec oslovujúce svedectvom Dr. M. Luthera, sme si počas prednášky všetci uvedomili, že Božie slovo oslovuje - je živé. Mapuje naše srdce. Odkrýva, čo sami nevidíme. Nie je napísané pre nejakú elitu. Je určené tebe rovnako ako i mne. Boh sám sa zjavuje a dáva nám spoznávať seba práve skrze svoje Slovo. Iba v Božom Slove spoznávame pravdu. Pravdu o svätom Bohu, o sebe i o svete okolo nás. Je sviecou - Žalm 119, 105: „Sviecou mojim nohám je Tvoje slovo a svetlo mojím chodníkom.“ Modlime sa a čítajme, čítajme a modlime sa – prosme o múdrosť, vernosť a poslušnosť v každom čase. Bol to požehnaný čas a povzbudení sme sa rozchádzali domov. Ďalšie stretnutie nášho seniorátu bude v Prešove 24.novembra 2013 o 15:00 hod. v chráme. Môžeme sa tešiť na stretnutie spevokolov z nášho seniorátu a slovo, ktoré bude zvestované aj touto službou. Pozývame Vás, sestry a bratia, do tohto spoločenstva, ktoré vytvoríme s bratmi a sestrami z nášho seniorátu. Zároveň by sme Vás chceli poprosiť o pomoc pri príprave pohostenia. Bolo by potrebné pred začiatkom stretnutia o 14:30 hod. priniesť zákusky do budovy kolégia v sídle biskupského úradu.

J. Bakalár
zborový farár

„Čuj moju modlitbu, ó Hospodine, naslúchaj môjmu volaniu!“ Ž 39,13

Modlime sa za mami klub, ktorý sa stretne 5.11.2013 na fare o 9:00 hod.
Modlime sa prácu zborovej diakonie a Relevant a jej pracovníkov
Modlime sa za žiakov prihlásených na výučbu náboženstva, konfirmandov a prácu s deťmi a mládežou v cirkevnom zbore
Ďakujme za všetkých spolupracovníkov v cirkevnom zbore a prosme za všetkých nemocných, akokoľvek trápených a hľadajúcich
Prosme a ďakujme za našu ESŠ

Cirkevný príspevok

Pripomíname členom nášho cirkevného zboru, že na zborovom konvente bola odsúhlasená výška cirkevného príspevku vo výške 10,- € na dospelého člena cirkevného zboru – teda každého konfirmovaného. Do konfirmácie je to 5, - €. Cirkevný príspevok je jeden z troch základných príjmov nášho cirkevného zboru (milodary, ofery a cirkevný príspevok). Za rok 2012 bol cirkevný príspevok v našom cirkevnom zbore vo výške 20 397, - € a k 30.09.2013 sme prijali cirkevný príspevok vo výške 9 942,- €, čo predstavuje oproti minulému roku 48,74% . Z cirkevného príspevku zasielame príspevok na seniorát a dišktriktuálny biskupský úrad za aktuálny počet členov cirkevného zboru. Prosíme Vás, aby ste zaplatenie cirkevného príspevku nenechávali na posledný mesiac a aj napriek zložitej situácii jeho zaplatením podporíte prácu a život cirkevného zboru. Cirkevný príspevok môžete zaplatiť v kancelárií FÚ alebo prevodom na účet cirkevného zboru: 0096289004/0900.

(V správe pre prijímateľa uveďte CP 2013 a svoje meno s adresou). Ďakujeme Vám, ktorí ste tak urobili a nezabúdajme, že je to prejav našej vďačnosti za prijaté požehnanie, je to cesta úprimnej viery, ktorá pomáha svedčiť o nádeji, ktorú sme zložili nie v materiálnych veciach (iba chlebe) ale v Pánovi Ježišovi Kristovi. On nech Vám žehná a pomáha v živote, aby sme si z darov, ktoré prijímame a ktoré sme nadobudli, neurobili modlu.

zborový farár J. Bakalár

Modlitba dr. M. Luthera pred Večerou Pánovou

Môj Pane Ježiši Kriste, padol som a zhrešil. Tak rád by som bol silný. Ty si pre nás ustanovil a daroval nám túto sviatosť, aby sme sa prostredníctvom nej zapálili a posilnili vo viere. V prijímaní tejto sviatosti sa nám ponúka Tvoja pomoc. Preto som tu a v pokore a pokání ju prijať chcem. Pane, zmiluj sa, je tu Tvoje slovo, ale i moje previnenie, nedostatky a slabosti. Ty si nám však povedal: *„Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinutie!“ (Mt 11,28).* Idem teda. Pomôž mi. Amen.

POKRSTENÍ (jún - september 2013)	
Filip Remeta	8. júna
Alex Sabol	15. júna
Bianka Pavelová	23. júna
Rebeka Mulíková	23. júna
Nina Polohová	30. júna
Matej Nemčík	30. júna
Alexander Androvič	30. júna
Vladimír Sabol	7. júla
Tobias Takács	7. júla
Claudia Daňková	13. júla
Sofia Scholtzová	20. júla
Samuel Bocko	21. júla
Sofia Džavoronková	21. júla
Simona Džavoronková	21. júla
Karolína Štofejová	3. augusta
Michal Maník	4. augusta
Natália Pavúková	4. augusta
Elena Ondeková	11. augusta
Boris Bodoki	18. augusta
Jakub Harčár	25. augusta
Dávid Tomáš	25. augusta
Dominika Petrusová	31. augusta
Benjamín Havrila	7. septembra
Lenka Ištvanová	8. septembra
Amelia Honzáková	15. septembra
Melánia Šintalová	21. septembra
Pavol Dzurko	28. septembra
Adam Miščík	28. septembra
Nina Malá	29. septembra

Domáci tlačový fond

Od 1. 5. 2013 do 31.9.2013 na DTF prispeli:
Baran Ján 20 €, Baranová Darina 10 €, Beňkova Mária 10 €, Boháčová Marta 30 €, Bohuznáma sestra 10 €, Brižeková Janka 10 €, Bulna František 5 €, Bulna Juraj 10 €, Chovan František 5 €, Chovan Pavel 5 €, Csikyová Lýdia 10 €, Fačková Ingrid 10 €, Gašparíkova Mariana 10 €, Gregová Júlia 10 €, Hadbavná Pavlína 10 €, Harčar Slavomír 10 €, Harčarová Milena 10 €, Horenská Anna 5 €, Horenský František 10 €, Hudáková Alžbeta 5 €, Hurná Anna 30 €, Hybenová Oľga 10 €, Ivanková Margita 5 €, Jaduš Eduard 10 €, Janková Albína 10 €, Kačmár Ján 10 €, Kandriková Kvetoslava 10 €, Katuščáková Mária 10 €, Kendická Helena 10 €, Kmecíková Ľudmila 10 €, Kmecová Irena 5 €, Kožlejová Valéria 5 €, Krušpir Ladislav 10 €, Kuropčáková Mária 10 €, Kysacká Mária 10 €, Lipovský Jaroslav 10 €, Macej Dušan 10 €, Madzinová Alžbeta 10 €, Malá Darina 5 €, Marton Štefan 10 €, Maťašová Martina 20 €, Matysová Helena 10 €, Miščíková Emília 10 €, Mlynárová Alžbeta 10 €, Nemčík Martin 10 €, Rodina Olejárova 10 €, Olejárová Anna 10 €, Olejárová Zuzana 10 €, Partila Pavel 5 €, Pavličková Ľudmila 30 €, Rachvalová Eva 5 €, Richtariková Mária 10 €, Rozmanová Mária 10 €, Sabol Jaroslav 5 €, Sepešiová Oľga 10 €, Šimková Ema 10 €, Šintala Ondrej 20 €, Šťastný František 20 €, Straková Emília 15 €, Štupák Tomáš 10 €, Vagaský Štefan 10 €, Velička Oldan 10 €, Žemberyová Mária 5 €

Spolu 750 €

Srdečne ďakujeme

Jubilanti nášho cirkevného zboru v IV. štvrťroku 2013

Milé sestry a bratia jubilanti,
dovoľte, aby sme Vám v mene nášho prešovského evanjelického a. v. cirkevného zboru zaželali k Vášmu životnému jubileu, ktorého ste sa z Božej milosti dožili, resp. dožijete v štvrtom štvrťroku 2013, najmä hojné Božie požehnanie, pevné zdravie a veľa radostných chvíľ strávených v kruhu najbližších a v spoločenstve nášho cirkevného zboru.
Nech sú pre Vás povzbudením a posilou slová Písma:

„Ale kto zotrvá až do konca, ten bude spasený.“
Mt 24,13

50 rokov života:
Peter Bajus, Iveta Fuchsová, Milan Horenský, Kvetoslava Kandríková, Jozef Mižišin, Ľubica Olejárová, Anton Oľšavský, Valentína Černajová

60 rokov života:
Katarína Beňová, Anna Bobríková, Peter Bobček, Darina Gállová, Dušan Kuropčák

65 rokov života:
Janka Chrapčiaková, Ján Fecko, Vladimír Palša

70 rokov života:
Pavol Ištvan, Anna Marcinová, Milana Matheová, Ružena Pavlinská, Oľga Sepešiová, Mária Sisková, Mária Tatarková, Klára Čandová, Andrej Šimočko, Božena Štefániková

75 rokov života:
Anna Adamuščinová, Lia Bajusová, Anna Burdiaková, Mária Bálentová, Alžbeta Köveždyová, Mária Krupová, Ján Polča, Anna Redajová, Anna Sabolová, Pavlína Vargová, Alžbeta Šťastná

80 rokov života:
František Bajus, Mária Dudášová, Anna Vargová
85 rokov života:
Ján Chovan, Ema Šoltésová

90 a viac rokov života:
Anna Gálová, Mária Lorincová, Anna Ivanková, Mária Jurašová, Anna Železníková, Gabriela Harbáčová, Mária Matuščáková, Margita Moyzesová, Anna Palivcová

50 výročie sobáša:
Pavel Janoško a Viola Janošková

SOBÁŠENÍ (jún - september 2013)	
Miroslav Chomjak a Anna Halušková	15. júna
Slavomír Vangor a Adriána Gállová	15. júna
Eduard Petruf a Zuzana Biačová	22. júna
Emil Kožlej a Júlia Gregová	20. júla
Miroslav Bernát a Anna Molnárová	27. júla
Peter Lipka a Lýdia Sotáková	3. augusta
Martin Štofej a Silvia Šimonffyová	3. augusta
Ján Baran a Irina Knopf	10. augusta
Richard Straka a Katarína Sabolová	24. augusta
Vladimír Oros a Ivana Šarossyová	29. augusta
Lukáš Kaňuch a Denisa Fekete	31. augusta
Aidan Francis Curran a Mária Klimová	14. septembra
Ing. Dominik Mihok a Ing. Soňa Kollárová	14. septembra
Jozef Bugna a Martina Havirová	14. septembra
Miroslav Bujňák a Mária Cunderová	21. septembra
Dušan Kušnír a Slávka Bertová	28. septembra
Peter Sýkora a Andrea Karnišová	28. septembra

ZOSNULÍ (jún - september 2013)	
František Beňko, 77 r	1. júna
Anna Ďurišová, 92 r	6. júna
Alžbeta Beťková, 93 r	12. júna
Dušan Richtárik, 66 r	28. júna
Zoltán Frohman, 89 r	11. júla
Mária Lenhardtová, 77 r	14. júla
Jozef Fedorjak, 75 r	23. júla
Juraj Hurný, 81 r	30. júla
Jozef Kancír, 82 r	12. augusta

Redakčný kruh: J. Bakalár, A. Bodnárová, V. Ferenc, K. Furdík, V. Furdíková, Z. Martausová, K. Michalčíková, M. Sabol
Redakcia a administrácia: Ev. a. v. farský úrad v Prešove, Svätoplukova 11. Registračné číslo: OÚ-XI/27/95.
Tlač STEVEPRESS Š. HARČAR. Ďakujeme Vám za Vaše príspevky, modlitby, finančnú pomoc a ochotu. Finančnú pomoc na tento časopis môžete zaslať: Slov. sporiteľňa, a.s. číslo účtu: 0096289004/0900